

KADINLARIN SESİ
eşitlik
toplumsal ilerleme
ve barış için

HAZİRAN 1978
yıl: 3
35-14

1 Mayıs 1978'de daha da güçlendik

1 Mayıs 1979'da daha da güçlü olacağız

1 MAYIS 1978 İŞÇİLERİN EMEKÇİLERİN İLERİCİLERİN VE DEMOKRASİDEN YANA GÜÇLERİN ANTİ-FAŞİST ANTİ-EMPERYALİST İSTEMLERİNİ DİLE GETİRDİKLERİ YIĞINSAL BİR GÜN OLMUŞTUR.

İşçi sınıfının uluslararası savaş, birlik, dayanışma günü olan 1 Mayıs, 1 Mayıs alanında yüzbinlerce kişi tarafından coşkuyla kutlandı. Burjuvazinin halka yaymak istediği korku, faşist terör bir kez daha etkisiz kaldı. Kadınıyla erkeğiyle, çoluğu çocuğuyla yüzbinlerce insanın, tam bir disiplin ve kararlılıkla gerçekleştirdiği bu bayram, burjuvaziye, faşizme hak ettiği dersi verdi.

Kadınlarımız al çatkılarıyla, rengarenk giysileriye halaylar çekerek yürüdüler, işçi sınıfıyla omuz omuza.

DÜŞÜNCE VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE KONAN YASAĞIN KADIRILMASI İSTEMİ YÜZBİNLER TARAFINDAN HAYKIRILDI.

1 Mayıs alanı kadınıyla erkeğiyle, yüzbinlerce emekçinin istemi olan «işçi sınıfı partisine özgürlük» belgisiyle çınladı. Ellerimizde pankartlarımız, bayraklarımız, yüreğimizde güneşi içenlerin türküsü, alnımızın akıyla 1 Mayıs 1978'i uğurlarken, 1 Mayıs 1979'da 1 Mayıs Alanı'nın yüzbinleri değil, milyonları nasıl alacağını düşünüyordu herkes...

BAŞYAZI

1 MAYIS 1978 ANTİ-FAŞİST, ANTİ-EMPERYALİST BİR GÖSTERİ OLDU

1 Mayıs 1978, işçilerin, emekçilerin, yurdun dört bir yanından gelen yüzbinlerce ilerici, demokrat, yurtsever insanın kadınıyla, erkeğiyle, ihtiyarıyla katıldığı, eylem birliğinin yükseldiği anti-faşist, anti-emperyalist bir gün oldu.

1 Mayıs 1978'in bağımsızlık, demokrasi, barış, taplumsal ilerleme savaşımında tarihsel bir önemi vardı. Ülkemizde hızla tırmanan faşizme, demokrasi düşmanlarına karşı dev bir gösteriydi.

1977 1 Mayıs'ındaki katliama, tüm baskılara, yalanlara, tekelci basının ve gerici güçlerin korku verici yaygalarına rağmen 1 Mayıs Alanı'na sığmıyordu kitleler.

Ve yüzbinler o gün anti-emperyalist, anti-faşist, anti-kapitalist istemlerini dile getirdiler.

«NATO'ya, CENTO'ya Hayır», «MHP ve Ülkü Ocakları Kapatılsın», «Faşizme Geçit Yok», «Evlât Acısına Son», «İleri Demokratik Bir Düzen»...

Emperyalizme karşı ulusal bağımsızlığı, faşizme ve gericiliğe karşı demokratik düzeni savunan ilerici, demokratlar bir ağızdan «UDC'de Birleş» belgisini haykırarak ulusal demokratik güçleri eylem ve cephe birliğine çağırdılar.

devamı sayfa 3 te

ilerici kadınlar derneği

İlerici kadın hareketinin tek temsilcisi İKD 3. kuruluş yılını kutluyor

Yıl 1975, ülkemizde ilk kez kadın sorununu bilimsel ve sınıfsal olarak ele alan, sağlam ve tutarlı bir temele dayalı bir kadın örgütlenmesi başladı: İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ kuruldu.

Demokrasi, bağımsızlık, barış, toplumsal ilerleme yolunda kadınlarımız, işçi sınıfımızın yanında yerlerini aldılar.

Bugün İKD 12 bin üyesi, 22 şubesi, 26 temsilciliği ile yalnız kendi üyelerini değil, genel olarak Türkiye emekçi kadın hareketini yönlendiriyor. İKD'nin etkinliği ve gücü üye ve şube sayısının çok ötesine geçiyor.

28 - 29 Mayıs tarihlerinde 2. Olağan Genel Kurulu'nu toplayacak olan İKD, üçüncü kuruluş yılını da 3 Haziran 1978'de Açık Hava Tiyatrosu'nda uluslararası kadın hareketinin temsilcileriyle birlikte kutluyor.

EVLAT ACISINA SON

ANALAR İSTANBUL VALİLİĞİNDEN FAŞİST KATİLLERİN BULUNMASINI İSTEDİLER

Aralarında faşist katiller tarafından öldürülen, Barış YILDIRIM ve Nevzat BULUT'un annelerinin de bulunduğu, İKD'nin Kartal, Fatih, Şişli şubelerinden gelen yüze yakın ana 12 Mayıs 1978 günü İstanbul Valiliğinden faşist katillerin bulunmasını istemişlerdir.

Vali İhsan Tekin'in makamında olmamasından dolayı, Vali Muavini Zihni Akın'la görüşen analar daha sonra Vilâyet önünde bir basın toplantısı yaparak, sorularının açıklığa kavuşmasını istemişlerdir. «Neden evlâtlarımızın katilleri tutuklanmıyor? Neden silah, bomba bulunan dernekler kapatılmıyor? Okullarda kavga çıkartan faşistler neden tutuklanmıyor da, bizim çocuklarımız gözaltına alınıyor?»

Basın toplantısında ayrıca Nevzat Bulut'un ve Barış Yıldırım'ın anneleri «Çocuklarımızın katilleri henüz bulunamadı. Biz analar, siyasal iktidardan anneler günü falan istemiyoruz. Faşist yuvaların ve Ülkü Ocaklarının kapatılmasını istiyoruz. Faşist katillerin tutuklanmasını, radyodan, televizyondan halka teşhir edilmelerini istiyoruz. Evlâtlarımızın yaşamaları, cangüvenliği ve öğrenim özgürlüğü içinde okumalarının sağlanması analar için en büyük hediyedir» demişlerdir.

İKD KARTAL - FATİH - ŞİŞLİ ŞUBELERİNİN KADINLARIN SESİ'NE AÇIKLAMASI

«Analarımız 12 Mayıs 1978 günü "Evlât acısına son" verilmesi için İstanbul Valiliğiyle görüştüler. Analarımızın istemleri göz önüne alınmazsa, evlâtlarımızın can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü sağlanmazsa, analarımızın bu tür eylemleri daha da sıklaşarak tüm İstanbul çapında yayılacaktır.»

GÜNAY KEÇOĞLU'NU 8 MAYIS GÜNÜ BİR BEYİN AMELİYATINDA YİTİRDİK.

İKD Kartal Şubesi Üyelerinden Günay Keçoğlu'nu genç yaşında kaybetmemiz üzerine kendisini çok yakından tanıyan öğretmeni bize şunları yazdı:

«Seni anlatmak için sözcükler yetersizdir. Akıllı, çalışkan, yüreği insan sevgisiyle dolu, yiğit üyemiz Günay... Vatan Yüksek Mühendislik Okulu'nda, faşist işgali kıran yiğit arkadaşlarının en önündeydin. Polis, faşistleri değil sizleri coplamıştı. Yanınızda bomba patlamıştı. İşte o günden sonra amansız bir ağrı saplanmıştı başına. Derneğinde arkadaşlarının kollarında bayılmıştın. Bilemedi doktorlar derdini. Sinir dediler. Oysa sen sinir hastası olamayacak kadar sağlıklıydın.

Beyin kanaması teşhisi konana kadar yirmibeş gün geçti.

Ve bir bahar gecesi, ömrünün 19. baharında bırakıp gittin güzelim dünyayı ve mücadeleni.

Anın, yiğitliğin mücadelemize güç katacak. Seni unutmayacağız.„

İKD'nin sanatçı konukları

İKD'nin 3. Kuruluş Yılı Şölenine Uluslararası Üne Sahip Yunanlı Maria Dimitriadis ve Tanos Mikrucinos da katılıyorlar.

TANOS MİKRUÇİKOS

31 yaşında. Fizikçi. Çağdaş ve elektronik müzik dallarında yapıtlar vermiş. Yunanistan'daki ilk politik şarkı kompozitörüdür.

Tanos Mikruçikos, ayrıca Nazım Hikmet'in yapıtlarını besteleyen ilk kompozitördür. Yunanistan'da böyle bir çalışmayı Mikruçikos'un dışında henüz yapan olmadı. Bu yüzden ilerici, yurtsever Yunan halkı Nazım Hikmet'i daha çok tanıyor.

Eleştirmenler onu, genç kuşağın müzik alanında Teodorakis'ten sonra gelen en yetenekli bestecisi olarak değerlendiriyorlar.

MARİA DİMİTRİADİS

28 yaşında. 10 yıldır politik özellikte şarkılar söylemekte «Cunta» döneminde Yunanistan'dan ayrılıp, birçok Avrupa ülkesinde Teodorakis'le birlikte konserler verdi.

Cuntanın düşüşünden sonra, Yunanistan'a dönüp, Markopulos ve Teodorakis'le birlikte çalıştı.

Nazım Hikmet'in şiirlerinden bestelenen şarkıları yorumlayan ve söyleyen, tanıtan tek şarkıcı.

Maria Dimitriadis aynı zamanda tiyatro oyuncusu. Brecht'in oyunlarında şarkılar söylüyor. 1972'den bu yana da Tanos Mikruçikos'un tüm bestelerini söylemekte.

15–16 HAZİRAN 1970

Ve başı Maden-İş üyelerinin çektiği yiğitler haykırdılar:

«He heyde hey yaşarsa örgüt
Hey heyde hey hey çökmez kimse»

İlk kıvılcım OTOSAN'da parladı. Ellerinde bayraklarıyla kadınlı, erkekli yürüdüler Gebze'ye doğru. Bin oldular, binlerce oldular, yüzbin oldular..

Amacı DİSK'i kapatmak ve sendika seçme özgürlüğünü yok ederek memleketimizde faşist sendikacılığın temellerini atmak olan Sendikalar Kanun tasarısına, DİSK üyesi işçiler en güçlü silahlarıyle, üretimi bırakarak cevap verdiler.

En önde kadınlar yürüyordu. Ve polis coplarla önce kadınlara saldırdı. Geridekilerle birlikte karşı koydular.

16 Haziran...

Yürüyüş devam ediyor...

Polis ve askerler barikatlar kurdular, köprüler açıldı.

Tank birlikleri işçi mahallelerinin çevresini kuşattılar.

Sonuç: 4 ölü, 87 yaralı ve iki ilde 3 aylık sıkıyönetim ilanı..

Kurulalı henüz üç yılını bile doldurmayan DİSK'ten neden bu denli korkuyorlardı egemen güçler?

Burada sözü İZSAL işçilerinden Bayram Usta'ya bırakalım:

«AP iktidarı, sarı Türk-İş'le bir olarak 'canımıza ot tıkayacaktı' sözde. DİSK'in çanına ot tıkayacak olanlar yanıldı. Hesapları boşa çıktı. Çünkü DİSK İçi boş birşey değilki oraya ot tıkasınlar. Ama biz 15-16 Haziranda AP'nin de Türk-İş'in de çanına taş doldurduk. Ve midelerine oturduk. Yutamadılar bizi. Yutamayacaklar da..»

Egemen güçler durmadılar DGM'leri dayatmak istediler. İşçi sınıfı güçlü silahını bir kez daha kullandı:

«Çarklar durdu elimizde DGM'yi ezdik, sıra MESS'de

Tekelci burjuvazi en saldırgan örgütü MESS ile saldırdı bu defa.

15-16 Haziranlarda, DGM eylemlerinde, 1 Mayıs'larda çelikleşen işçi sınıfı ile birlikte toplumun diğer ilerici, emekçi kesimlerinden de cevap geldi. Burjuvazinin kavgaya daveti hep birlikte kabul edildi.

Ve 15-16 Haziranlarda ellerinde bayraklarıyle en önde yürüyenler, analar yine omuz başındaydı yiğitlerimizin, bacılar yine döğüş türkülerindeydi.

30 Mayıs 1977'de başlayan 40 bin Metalurji işçisinin grevleri, bu geçmiş yılların tohumlarının ürünleri, şanlı grevler zaferle bitti. Tarihimize yeni sayfalar eklendi.

Böylece işçi sınıfı öncülüğünde verilen örgütlü çıkışların, yığınsal savaşımların burjuvaziyi nasıl gerilettiği bir kez daha ispatlandı.

«He heyde hey güneş yolumdur, hey heyde hey hey durmaz kimse.»

başyazıdan devam

Ve bu 1 Mayıs'ta birbirine kenetlenmiş yüzbinler, Türkiye İşçi Sınıfı tarihinde bir sayfayı araladılar. «TKP'ye özgürlük» belgisini bir ağızdan haykırdılar. Evet, ülkemizde ilk kez yığınlar açıkça «Türkiye Komünist Partisi»ne konan 56 yıllık yasağın kaldırılmasını, özgürlüğe kavuşmasını istediler.

Ama 1 Mayıs'ın hemen ardından gerici güçler, tekelci basın, demokrasi düşmanları yaygaraya, 1 Mayıs 1978'de suç işlendiğini yaymaya başladılar. İşçi sınıfının birlik, mücadele, dayanışma gününe kara çalmaya kalktılar.

Oysa bugün, bu yasağın kalkmasını, tüm demokratlar, ilericiler, sosyalistler savunuyorlar. Bu isteme demokrasiden yana tüm güçler katılıyor.

Gerçek demokrasilerde kitleler, her türlü istemlerini özgürce dile getirirler.

Bugün memurların grevli toplu sözleşmeli sendikal hakları yoktur. Genel grev yasaktır. Bu haklara konan yasağın kalkmasını istemek suç mudur?

Nitekim Başbakan Ecevit de bu konudaki görüşlerini «Özgürlüklerin istenmesi özgürlüğünü kısıtlayamayız» şeklinde defalarca dile getirmiştir.

1 Mayıs 1978'de Türkiye İşçi Sınıfı ve yol arkadaşları köylüler, memurlar, öğretmenler, gençler, aydınlar, kadınlarla birlikte tüm demokrasi güçleri, faşizme karşı, bağımsızlığa doğru, ulusal demokratik güçlerin birliğine doğru güçlü bir adım atmıştır.

ŞAN OLSUN 1978'E. HAYDİ 1 MAYIS 1979'A.

SORUMLUSU KİM?

Bu kötü koşullarda çalışmak zorunda kalan işçilerimiz, her an işsiz kalma tehlikesiyle de karşı karşıya. Bireysel karşı çıkışlarda bulunduklarında, durumlarından şikayet ettiklerinde parababaları onlara; «İstersen çalış, dışarda 3 MİLYON İŞSİZ VAR» diyerek kapıyı gösteriyorlar.

Ülkemizde özellikle maden ocaklarında çok sık rastlanan iş kazalarına geçtiğimiz günlerde bir yenisi daha eklendi. Zonguldak'taki kömür işletmelerinde meydana gelen grizu patlamasında 17 işçi hayatlarını kaybetti. Bu ne ilktir, ne de sonuncu olacaktır. İnsana değer vermeyen, amaçları sadece kâr olan parababalarının düzeni sürdükçe daha çok insan canını yitirecektir sakat kalacaktır.

Bu kazalar parababalarının inandırmaya çalıştığı gibi ne yazgıdır, ne doğal afet. Basbayağı ihmaldir, temelinde kârı insan hayatından üstün tutmak yatar. Onlar için ölümlerin önemi yoktur,

GRİZU PATLAMALARIYLA HAYATINI KAYBEDENLER BİR İŞ CİNAYETİNİN KURBANI OLMUŞLARDIR

çünkü yerine yeni işçiler gelecektir.

Kötü sağlık koşulları insan ömrünü kısaltmıştır. İşçilerinin büyük bir çoğunluğu genç yaşta ciğer hastalıklarına tutulurlar. Emeklilik yaşına gelebilense eline birkaç kuruş tutuşturulup bir köşeye atılır.

17 kişinin ölümüne yolaçan bu olayın da ihmal sonucu çıktığı saptanmış. Bilirkişiler, bakanlar geldiler, üzüldüklerini bildirdiler ve gittiler. Geride kalan sayısını bilemediğimiz gözü yaşlı insan ve aynı şartlarda çalışmak zorunda bırakılan binlerce işçi.

İşyerinde örgütlü olan sarı (Zonguldak Maden-İş) sendika işçilerin sorunlarıyla yeterince ilgilenmemekte çok düşük olan ücretlerin artması, çalışma koşullarının düzeltilmesi için hiçbir çaba harcamamaktadır. Bunun sonucu olarak, meydan parababalarına kalmakta. Çok düşük ücretle, onca işçi hergün yeniden güneşi görebilirmiyiz kuşkusuyla yerin altına inmekte.

BAĞIMSIZLIK - DEMOKRASİ - BARIŞ, TOPLUMSAL İLERLEME SAVAŞIMINDA 3 YIL

SORU : 3 Haziran, İKD'nin kuruluşunun 3. yıldönümü. Sayın Beria Onger, derneğin kurucularından ve genel başkanı olarak, bize İKD'nin kuruluş nedenleri ve gelişimi hakkında bilgi verir misiniz?

— Sorunuzu yanıtlamak için önce İKD'nin kuruldoğu yılın, yurt ve dünya çapında özelliklerini belirtmek gerekiyor.

Bildiğiniz gibi 1975 yılı Birleşmiş Milletler Örgütü'nce Dünya Kadınlar Yılı olarak kabul edilmiştir. Bu, bütün ülkelerde kadınların sorunlarının ve bunların gerçekçi çözüm yollarının ortaya konmasını sağlamıştır. Kadın sorununun böylece güncelleşmesi, ülkemiz kadınlarını da etkilemiştir.

Öte yandan son yıllarda ülkemizde emekçi yığınların ve buna bağlı olarak kadınlarımızın toplumsal uyanışları gittikçe hızlanmaktadır. Kadınlar grevlere, yürüyüşlere, miting alanlarına gün geçtikçe daha çok katılmaya, toplumsal yaşamda seslerini daha çok duyurmaya başlamışlardır.

İşte İKD'nin kuruluşu böyle bir ortamda gerçekleşmiştir.

İKD'nin en önemli niteliği dili, dini, siyasal görüşü ne olursa olsun, ülkemizdeki tüm kadınlara açık olmasıdır. İKD, fabrikada, tarlada, bürcda, evde çalışan tüm kadınların biricik yığınsal örgütüdür.

İKD, eşit işe eşit ücret, analığın toplumsal bir işlev sayılması, yasalarda yazılı demokratik hakların hayata geçirilmesi v.b. kadınların ekonomik, sosyal, demokratik isteklerinin yanı sıra işçi sınıfımızın öncülüğünde emekçi halkın verdiği barış, bağımsızlık, demokrasi ve ilerleme savaşımının da aktif savunucusudur. Çünkü **İKD kadınların kurtuluşunun toplumun kurtuluşuna bağlı olduğunu ve kadınların katkısı olmaksızın toplumsal savaşımın utkuya ulaşamayacağını bilmektedir.»**

Küçükyalı'da 80 Lastik-İş Üyesi Direniyor

Kavak senden uzun yok
Yaprağın var üzüm yok
Gelirse Lastik-İş gelir
Kauçuk-ta gözüm yok

Küçükyalı'da Ankara asfaltının kenarında ufak bir işyeri, gözlük, kalem, gazoz sandıkları yapıyor. 80 civarında işçi çalışıyor. Bu işyeri Martın 28'inden beri direnişte. Gerisini direnişe katılan bir işçi bacıdan dinleyelim.

«— Daha önce Türk-İş'e bağlı Kauçuk-İş sendikasındaydık. Ücretler çok düşük ve hiçbir sosyal güvencemiz yoktu. Şubat ayı içinde DİSK'e bağlı Lastik-İş'e geçmeye karar verdik. Martın sonuna doğru bir cumartesi bir kısmımız Lastik-İş'e üye oldu. Bunu duyan patron pazartesi bu arkadaşları fabrikaya sokmadı. Ve bir arkadaşımızı dövdü. Bunu gören arkadaşlarla direnişe başladık. Direnişte olanların sayısı 76, bunların 40 tanesi kadın. İçeride patronun satın aldığı birkaç kişi çalışıyor. Bu süre içinde başta çalışan bir kısım arkadaşlar da bize katıldı. Atılan arkadaşlarımız alınana kadar direneceğiz».

Direniş alanı şenlik yeri gibi, halaylar çekiliyor, maniler yazılıyor, sloganlar atılıyor. Tüm işçiler patronun ve kapıdaki kiralık uşaklarının baskılarına karşın hergün sabahtan akşama kadar tüm kararlılıklarıyla direniş yerindeler.

Ayakkabım çözüldü
Bağla patronum bağla
Biz Lastik-İş'e giderken
Ağla patronum ağla

Ata binen ağadır
Atın yönü dağadır
Ne bakıyon patron
Bu maniler sanadır

Parababalarına ve onların amansız sömürüsüne karşı direniyor kadınlarımız. Ve bu savaşımı er veya geç ama mutlak kazanacaklar. Çünkü yalnız değiller. Her direnişte, her grevde yüzbinlerce emekçinin yüreği birlikte atıyor.

İKD'NİN UDKF'YE ÜYELİĞİ KABUL EDİLDİ

İKD, Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonuna üye oldu.

15 - 19 Mayıs 1978 tarihlerinde UDKF'nin Moskova'da yapılan Konsey toplantısında, İKD'nin üyeliği coşkuyla kabul edilmiştir.

İKD'nin, UDKF'ye üyeliği, Türkiye ilerici kadın hareketinin, dünya demokratik kadın hareketinin kopmaz parçası olduğunun somut kanıtıdır.

"Türkiye İşçi
Selam Yarat

1 Mayıs 1978'i, 1 Mayıs Alanı'nda kutladık. İşçiler ellerinde pankartlarıyla en önde girdiler alana. Arkalarından köylüler, memurlar, aydınlar, gençler ve kadınlar...

Kırmızı çatkılarıyla, rengarenk giysileriyle, pankartlarıyla, ihtiyarı genci, örgütlü kadınlarımız Türkiye İşçi Sınıfını selamlayarak doldular alana.

Onların yüzyıllarca geri eğitimsiz kalmolarına neden olan, onların 1 Mayıs'a katılımlarını engellemek için türlü yalanlara başvuran, baskı uygulayan, gerici egemen güçlerin kafalarına vura vura, bayraklarını elden bırakmadan doldurdular alanı. 1 Mayıs 1978'e yurdun dört bir yanından trenler, otobüsler o gün on binlerce ilerici yurtseveri İstanbul'a taşıdılar.

İlerici Kadınlar Derneği'nin toplanma yeri Beşiktaş'taydı. Sabah yediden itibaren kadınlarımız neşeyle toplanmaya başladılar. 7.30'a kadar gelebilenler taşıtlarla, daha gece kalanlar ise yürüyerek geldiler.

Zeytinburnu'ndan gelen iki yaşlı teyzeye rastladık yolda. Taşıt bulamadıklarından kilometrelerce yol yürümek zorunda kalmışlardı.

Havanın çok sıcak, güneşin çok kuvvetli olduğu bir gündü 1 Mayıs. Dile kolay sabahın yedisinden, yürüyüş saati olan 13'e kadar ayakta ve güneşte kalabilmek kadınlar için, hele hele yaşlılar için... Ama o gün kadınlarımız örnek bir direşkenlik gösterdiler. Alana girecekleri saati, belgilerini haykırarak, halaylarla, marşlarla beklediler ve bayraklarını ellerinden düşürmeden 1 Mayıs Alanı'na koşarak girdiler.

GÜLLÜ ÇAKILCI (50 yaşında ev hanımı)

1 Mayıs'a ilk kez katıldım. Geçen sene İKD üyesi değildim. 1 Mayıs'ın işçi bayramı olduğunu duymuştum, ama niçin kutlandığını, amacını bilmiyordum.

Bu sene oğlum katılıyordu. «Seninle birlikte ben de katılacağım, hem bu hepimizin bayramı» dedim. İKD'li kızlarımla birlikte Beşiktaş'a geldik. Taksim'e yürürken ve alanda çok mutluydum. Geçen sene olaylar çıktı diye hiç korkmuyordum. Kendi kendime; «eğer olaylar olursa, bir gencin önüne atılırım, genç bir hayatı kurtarırım» diye düşündüm.

Bayramımız çok kalabalık ve coşkuyla kutlandı. Bundan böyle her sene katılacağım.

İKD kortejinde yürüyen Beykoz'lu yaşlı bir nine ilişti gözümüze. Çok ihtiyar, pardesüsünün kolları ve cep ağızları erimiş, ama tertemiz. Ayakkabıları çok eski ve bol, ama belli ki yeni boyanmış. Yanındakine anlatıyor: **«Bir haftadır hazırlanıyorum. Söküklerimi diktim, çoraplarımı yamadım, her şeyimi yıkadım ütüledim. Abdest aldım. Gazetelerde geçen sene gördüm. Ölünce hemen soyuveriyorlar adamı. Olur a, yırtık pırtık ölürsek 'bu ne biçim İKD'liymiş' demesinler dedim.»**

Ve bu ak saçlarından ve bu yılların izlerini taşıyan saygıdeğer ellerinden öpülesi ihtiyar, gençlere taş çıkarttı sonuna kadar. O güneşe, susuzluğa gık demeden dayandı.

Genç kızlar da türlü zorluklarla gelmişlerdi. Çoğunun ailesi izin vermemişti gelmelerine. Kimini odaya kilitlemişler, kiminin elbiselerini, ayakkabılarını saklamışlardı. Ama herşeye karşın pencereden terlikle kaçıp gelen gencecik arkadaşlarımız da vardı.

● ● ● ● ● ●

• Kaç yaşındasın, İKD'ye ne zaman üye oldun?

— 20 yaşında bir işçiyim, 3 ay oldu.

• 1976'dan beri ülkemizde 1 Mayıs kutlanmaktadır. Hepsine katıldın mı?

— İşçi Bayramı olduğunu bilmeme rağmen 1976 ve 1977 1 Mayıslarına katılamadım. İlk defa 1978 1 Mayısına İKD ile katıldım. Hatta annem köye gitmişti, ağabeyim de gitmeme engel olmak istiyordu; sabahleyin ağabeyimden erken kalkarak hazırlandım ve beni alacak arkadaşı beklemeden ben ona gittim.

• 1977 1 Mayısında 36 kişi öldü. Bunu bile bile 1 Mayısa katılmaktan korkmadın mı?

— Hiç aklıma ölüm korkusu gelmedi. Zaten ölümü göze alarak gitmiştim. Geçen sene ölenlerin canları yok muydu? Onlar ana evlâdı değil miydi? Biz bu bayramı o alanda kutlamasaydık, öleceğiz diye gitmeseydik, vicdanen rahat olabilir miydik? Ben huzursuz olurdum. Zaten geçen seneki olaylar yüzünden 1978 1 Mayısına istekli katıldım.

• 1 Mayısın olaysız geçmesi hakkında ne düşünüyorsun?

— Hiç bir olayın olmayışı, 1 Mayıs'a katılmayan ve katılmayı engellemeye çalışanlar için çok güzel bir cevap oldu. 1 Mayıs çok güzel geçti, çok da beğendim. Olaysız geçmesine rağmen bir takım sloganlar için kanuni soruşturma açılacağını ileri sürüyorlar. Onlar 1977 1 Mayıs'ında ölenlerin katillerini ilk önce bulsunlar, sonra 1978 1 Mayıs'ında söylenen sloganları düşünsünler. Demek ki adam öldürmek daha basit bir şeymiş, bu feryatlardan bunu öğrendim. Demek ki 34 değil 500 kişi de ölse katillerini bulup hesap sormaya gerek yokmuş. Nasıl olsa Türkiye'de insan çok ...

Ama alanda ilk defa «TKP'ye özgürlük» sloganını duyunca, yanımdaki arkadaşa bunun ne demek olduğunu sorarken açık ismiyle de söylendiğini duydum. Böylece 1 Mayıs Alanında böyle bir partinin var olduğunu ve Türkiye'de yasak olduğunu, 141. ve 142. maddelerin kaldırılması gerektiğini öğrendim.

Ertesi günü bu parti hakkında bir şeyler öğrenebilmek için bütün gazeteleri okudum. Bu arada Ecevit'in açıklamasını da okudum. Ecevit hayranı olmama rağmen ilk okuduğum anda çok kızdım. Hem «TKP'ye özgürlük» istemek normaldır diyor, hem de istifa ederler diyor. Ben istifa etmeyi düşünmüyorum.

Sınıfına Selam ana Hey!„

1 Mayıs 1978'e bir ana vardı. İKD kortejinde en önde yürüyordu. Belki siz de görmüşsünüzdür. Kocaman, kırmızı pırıl pırıl bir bayrak taşıyordu. Ağırdır, taşıyamaz diye bayrak verilmemişti ona. O bayrağı zorla almıştı. İki torun sahibi, ak saçlı anamızın ayağında yürüyüş için hiç de rahat olmayan bir ayakkabı vardı. Ve sımsıkı sarılmıştı bayrak sopasına. Dinlenmesi icin bayrağını almak isteyenlere;

«Yorulmadım» diyordu.

«O benim, kimse alamaz elimden» diyordu.

«Siz kendi işinize bakın» diyordu.

Ve yürüyüş başladı. Yürüyemedi o ayakkabılarla. Çoraplarını çıkarttı. Ayakkabılarına sımsıkı bağladı. Koş diyorlardı, koşuyordu. Eşarbı su gibi olmuştu. Bir görevli yanına gitti. **«Teyzeciğim biraz ben taşıyayım. Taksime girerken yine alırsın»** dedi. Ama o çok kızdı. Hem de nasıl. **«Sen görevinin başına git»** diye kovaladı görevliyi.

Kanter içindeydi, elleri zangır zangır titriyordu. Taksim'e girerken ana ağlıyordu. Tüm gücünü toplamış, 20 kilo ağırlığındaki bayrağını göklere yükseltip, **«Türkiye İşçi sınıfına selam, selam yaratana, hey»** diye haykırıyordu.

Evet analar, bacılar 1 Mayıs'ta gücünü, kararlılığını, direşkenliğini dosta düşmana böyle kanıtladı.

KENT SABUN İŞYERİ BAŞ TEMSİLCİSİ NEŞE ERDEM

— 1 Mayıs 1978'i değerlendirir misin?

— Bence 1 Mayıs 1978 çok önemli bir kitle gösterisidir. Tüm gerici ve Maocu propogandalara rağmen yüzbinlerce kadın, erkek emekçi o alanı doldurdu. Ve bu en şanlı savaşım günümüz yığınsal bir şekilde kutlandı. 1 Mayıs'ın bir önemli yanı anti-faşist, anti-emperyalist bir kitle gösterisi olmasıydı. Biz işçiler, emekçiler, parababalarına, faşistlere, ülkemizde tırmanan faşizme karşı tüm gücümüzle bir kez daha demokrasi savaşımında olduğumuzu gösterdik. Bayramımızın bir başka önemli yanı da, ülkemizdeki demokrasi savaşımında bir dönüm noktası olmasıdır. İşçi sınıfımız, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü üzerindeki baskının en belirgin ölçütü olan 141 ve 142 maddelere karşı çıktı. Kendisine demokratım diyen her insan en gür sesiyle karşı çıktı.

Ayrıca bozguncuların, işçi sınıfı düşmanlarının olmadığı bu gösteride olay çıkmaması bize 1977 1 Mayıs'ındaki provakasyonu daha iyi kavrattı.

Fabrikamızda 1 Mayıs'a toplu- ca hazırlandık ve katıldık. Bu yıl bizimle katılamayanlar «önümüzdeki yıl en yeni giysilerimizle biz de katılacağız» diyorlar.

Haydi 1 Mayıs 1979'a.

FABRİKADA İŞÇİYİM ADIM AYŞE

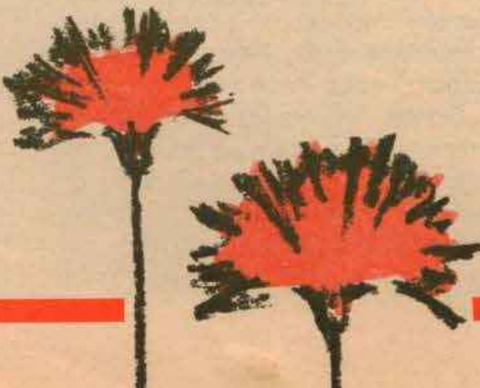
Doğum yerim olan Bulgaristan'da daha önce biz, çocuk yuvasından beri her yıl 1 Mayıs'ı büyük bir heyecanla kutluyorduk. Türkiye'de çalıştığım yerde 1 Mayıs bahar bayramı olarak anlatılıyordu. Burjuvazi ve patronlar bunlara 1 Mayısı bahar bayramı olarak öğretmişti.

1 Mayıs 1978'e 10-15 gün kala fabrikada arkadaşım olan Ayten'e 1 Mayıs'a katılmak istediğimi söyledim. Fakat bir taraftan da çevremdekiler «Türkiye'de 1 Mayıs'lar Bulgaristan'daki gibi olmuyor. Bombalarla kurşunlarla saldırıyorlar 1 Mayıs alanındaki kitleye» diyorlardı. Bütün bu söylenenler beni 1 Mayıs'a gitmekten yıldırmadı. Tüm dünyada işçi bayramı olarak kutlanan 1 Mayıs'ta yüzbinlerce kişinin arasında ben de bulunmalıydım. Geçen sene olanlar işçi sınıfını korkutmamış aksine daha da bilinçlendirmişti. 1 Mayıs'ın kalabalık olması ve o kalabalığın bir ağızdan isteklerini bağırması beni sevindirmişti. Artık burjuvazi ne yapsa bu yiğit işçileri bu bayramı kutlamaktan alıkoyamaz. Ben de İlerici Kadınlar Derneği saflarında elimde pankartla haykırıyordum:

«FAŞİZME GEÇİT YOK
EVLÂT ACISINA SON
1 MAYIS KATİLLERİ
BULUNSUN HESAP
SORULSUN» diye.

Ve şuna inanıyorum ki 1979 yılında daha yığınsal kutlayacağız 1 Mayıs'ı.

HAYDİ 1 MAYIS 1979'a.

İLK 1 MAYIS ŞİİRİ VE YAZARI

BİR MAYIS
Yaşar NEZİHE

Ey işçiler! Bir Mayıs sizin serbest gününüz,
Yürüyünüz ileri aydınlıktır önünüz.
Atelyeler kapandı, dünya sanki uykuda,
Simdi istismarcılar hep telâşta, korkuda.
Meşru olan hakkını istemekten usanma
«Sabret biraz» derlerse bu sözlere inanma!
Burjuvazi yalanla dolabını döndürür,
Kalbindeki emelin nurlarını söndürür.
Sen bir mağdur işçisin, senelerce ezildin.
Bir Mayıs»ta hür oldun,
bunu bir bayram bildin.
Evet hürsün, yarın da hür olmaksa emelin
Esaret bağlarını kırsın kuvvetli elin.
Bir günlük hürriyetin sana bayram oluyor,
Dudakların gülüyor, kalbin sevinç doluyor.
Fakat... İdrak etmedin sen hakikî bayramı,
Yine yarın hırpalar maişetin alâmı.
En büyük bayram sana hakkını aldığın gün,
İstismardan kurtuluş ne tatlıdır bir düşün.
Böyle daim birleşip kuvvetini göster sen!
İttihattan ayrılma, galip olmak istersen.
Patronların elinde sen oyuncak değilsin,
Biraz kaldır başını, sana başlar eğilsin.

1 Mayıs, Türkiye'de ilk kez 1921'de işgal altındaki İstanbul'da kutlandı. İşçiler Saraçhanebaşı'ndan Hürriyeti Ebediye Tepesine kadar yürüdüler. Türlü baskı ve tutuklamalara karşın, 1 Mayısın kutlanması, 1925'e değin her yıl tekrarlandı. 1923 yılında ise bir dergide 1 Mayısla ilgili bir şiir yayınlandı. Bu şiir Yaşar NEZİHE adlı bir kadın şaire aitti.

Yaşar Nezihe 1882'de İstanbul'da doğmuş. Yaşamı boyunca işçi sınıfının yanında saf tutmuş. Tutuklanmış, eserleri yasaklanmış, grevlerde söylevler vermiş. **Grev ve 1 Mayıs konusunda şiir yazan ilk şairimizdir.** 1972 yılında ölen bu kadın şairimizi saygıyla anıyoruz.

Not: Yaşar Nezihe konusunda araştırma yapan ve bize bu konuda gerekli dokümanları veren ünlü eleştirmen ve yazarımız Asım Bezirci'ye Kadınların Sesi Gazetesi adına teşekkür ederiz.

Nazım Hikmet ve Orhan Kemal'i ölüm yıldönümlerinde saygıyla anıyoruz

NAZIM HİKMET 1902-1963

BÜYÜK OZANIMIZ VE TÜRKİYE İŞÇİ SINIFININ SAVAŞKAN NEFERİ NAZIM HİKMET'İ ÖLÜMÜNÜN 15'-İNCİ YILINDA SAYGIYLA ANIYORUZ.

Eserleri dünyanın dört bir yanında çeşitli dillere çevrilen Nazım Hikmet ülkemizde yıllarca hapislerde yatmış ve eserleri yasaklanmıştır.

Bir İKD üyesi olan Suzan Özçelik, Nazım Hikmet'i ilk defa nasıl tanıdığını bize şöyle anlattı:

«Nazım Hikmet'in adını önce eve gelen DİSK dergilerini okurken rastlardım. Onunla ilgili yazıları şiirleri okurdum. Nedense kendimde başka şiirlerde duyduğum heyecandan farklı şeyler hissederdim. Fakat radyoda, renkli gazete ve fotoromanlarda duymadığım, rastlamadığım için bu ismin üzerinde fazla durmazdım.

İlk olarak, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü Spor ve Sergi Sarayında kutlanırken onun bize bütün şairlerden daha yakın ve bizden yana olduğunu öğrendim. Böylece daha iyi tanımak amacıyla, şair hakkında yazılan yazıları araştırıp okudum. Kadınların Sesi ve Politika Gazetesi'nde ona ait yazıları ilgiyle izlemeye çalıştım. Şairin ne denli çocukları sevdiğini ve onlara yaşanası bir dünyanın kurulması için mücadele ettiğini öğrendim. Bizim de onun yolunda devam etmemiz gerektiğine inandım.»

DÜNYAYI VERELİM ÇOCUKLARA

Dünyayı verelim çocuklara, hiç değilse bir günlüğüne
Allı pullu bir balon gibi verelim oynasınlar
Oynasınlar türküler söyleyerek yıldızların arasında
Dünyayı çocuklara verelim.
Kocaman bir elma gibi verelim
Sıcacık bir ekmek somunu gibi
Hiç değilse bir günlüğüne doysunlar
Dünyayı verelim çocuklara
Bir günlük de olsa dünya öğrensin arkadaşlığı
Çocuklar dünyayı alacak elimizden
Ölümsüz ağaçlar dikecekler.

Nazım HİKMET

ORHAN KEMAL

Emekçi halkımızın yetiştirdiği hikâye ve roman yazarı Orhan Kemal, 1914'te Ceyhan'da doğdu. Yaşamı boyunca işçi sınıfıyla beraber olan savaşsız, sömürüsüz bir dünya kurma kavgasında yılmak bilmeyen yazarımız 2 haziran 1970'-de öldü.

Halkının mutluluğu için çalıştığından zindanlara atıldı. Fakat işkence ve zulümlere karşı koydu.

Burjuvazinin işkence ve zulümleri onu haklı davasından, halkına duyduğu sevgiden geri döndüremedi.

Gericiliğin ve baskıların karşısında halkına ihanet etmedi. Pamuk fabrikalarında işçilik yaptı.

Emekçilerle içiçe yaşamayı, onların sorunlarının toplumun bozukluklarının sonuçları olduğunu bıkmadan dile getirdi.

Orhan Kemal için konu ve kahraman bulmak bir sorun değildi. Çünkü yaşamının tüm safhalarında içiçe yaşadığı insanlar ve sorunları yapıtlarına tükenmez bir kaynak oluyordu.

Onu yapıtlarından, onurlu yaşamından ve savaşımından ötürü ölüm yıldönümünde saygıyla anıyoruz.

Yüksek tansiyon zararlıdır

Damarlarda dolaşan kanın basıncının normalin üstüne çıkmasına yüksek tansiyon denir. Tansiyon normal kişilerde 12 kadardır. 15-16'nın üstüne çıkması hastalık belirtisidir.

TANSİYON KİMLERDE YÜKSELİR?

Orta yaşlıların hastalığı olan yüksek tansiyon ailevi özellikler taşımakla birlikte, genellikle düşük gelirlilerde daha yüksektir. Çünkü tansiyon yükseltici ve şişmanlatıcı olan karbonhidratlı besinleri ancak onlar yemek zorundadır. Pilâv, makarna, gereğinden yağlı besinler, bol ekmek, tatlı ve tuzlular tansiyonu yükseltir. Oysa, sebzeler, meyvalar ve proteinli gıdalar daha besleyici oldukları halde tansiyonu normal tutarlar.

YÜKSEK TANSİYON BELİRTİLERİ:

Başağrısı, başdönmesi, yorgunluk, isteksizlik şeklinde olabildiği gibi hiç belirtisiz de olabilir.

YÜKSEK TANSİYONUN SONUÇLARI:

Felçler ve enfarktüs denen kalp hastalıkları yüksek tansiyon sonucunda oluşur. Ani ölümler de sıklıkla görülür.

KORUNMA YOLLARI:

1. Yüksek tansiyonun kötü etkilerinden korunmak için 40 yaşını geçmiş herkesin 3-6 ayda bir kez doktor kontrolundan geçmesi ve tansiyonunu ölçtürmesi gerekir.

2. Tansiyonu yükselmeye eğilimli olan kişiler beslenmelerine dikkat etmeli, tuzlu ve yağlı besinlerden kaçınmalı, sebze ve meyvayı daha fazla yemelidir.

3. Bu hastalık ilaçlarla iyi kontrol edilebildiği için yüksek tansiyonlu kişiler sık sık sağlık merkezlerine başvurmalı, ilaçlarını zamanında almalıdır.

Unutmayınız ki, düzenli ve sağlıklı beslenme ve gerekli ilaçlarla, düşük gelirli memurların ve emekçilerin hastalığı olan yüksek tansiyonun tüm yan etkilerinden korunabiliriz.

ULUSLARARASI ÇOCUK YILININ KUTLANMASI İÇİN ÖN HAZIRLIKLAR SÜRÜYOR

GEÇTİĞİMİZ GÜNLERDE TÜRK TABİBLER BİRLİĞİ (TTB) VE İKD'NİN ÇAĞRISIYLA ULUSLARARASI ÇOCUK YILINI (UÇY) KUTLAMAK AMACIYLA ÜLKEMİZDE DEMOKRATİK ÖRGÜTLER ÇALIŞMA GRUBU (DÖÇG) KURULDU. GRUP ÇALIŞMALARINI SÜRDÜRÜYOR.

1979 Uluslararası Çocuk Yılını tanıtmak amacıyla, İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrolarıyla birlikte düzenlenen 22-30 Nisan «Sanat ve Çocuk Haftası» yoğun bir programla gerçekleştirildi. Beş sahnede çocuk oyunları, karikatür, fotoğraf ve resim sergileri, slayd gösterisi sunuldu. Haftada ayrıca iki de açık oturum yer aldı.

Hükümet düzeyindeki 1979 UÇY Milli Komitesi'nin 18 Nisan'da topladığı Danışma konseyine DÖÇG'-daki örgütlerden birer temsilci katıldı. Konseyde DÖÇG adına Reha İsvan bir konuşma yaptı. 6 Mayıs 1978 günü yapılan son toplantıda ise çeşitli ulusal festivallere katılma kararı alındı.

«Çocuklarımızla birlikte çocuklarımız için» özgürlük ve barış mücadelesinde hepimiz bir ve beraber olmalıyız.

ONLAR BİZİM ÇİÇEKLERİMİZ

İstanbul'da Hasköy'de son zamanlarda çocuk ölümlerinin çoğalması üzerine bölgede araştırma yapan arkadaşlarımız çocukları ölen analarla konuştular. Bunlardan bir tanesini yayınlıyoruz:

— «Giy, anne kurban, üşürsün!»

Nevruz, kapının kıyısından bize bakan 3 yaşındaki kızına sesleniyor. Nevruz 23 yaşında, iki çocuğu yaşına girmeden ölmüş gencecik bir ana. Konuşuyoruz kendisiyle. Anlatıyor.

«— Bir gün hastalandı bebek. Doktora götürdük. Doktor: «Çocuk komada. Bu bir kumar, ya kaybeder ya kazanırsınız» dedi. Hastahaneye götürdük. Saçını traş ettiler. Serum takacaklarmış. Sonra ne olduysa, takamadılar serumu. «Alın çocuğu götürün» dediler. Ben ağlıyorum. Bağırdılar bize: «Çocuklarınıza bakamıyorsunuz, ondan hastalanıyorlar» diye.

Dediğine bak hele! Onlar bizim ciğerimiz. Hiç bakmayız mı onlara?»

Nevruz'a bu hastahanelerin işçi kocasından ve onun gibi emekçilerden kesilen paralarla yapıldığını, hastahanelerin asıl sahiplerinin de onlar olduğunu söylüyoruz.

Daldı Nevruz... Öylece şaşkın bakıyor. Koca hastahane nasıl onların olur? Nevruz soruyor, cepçapları alınca da gözlerinde bir öfke, bir hınç beliriyor.

«— Öyle ya...

— ....

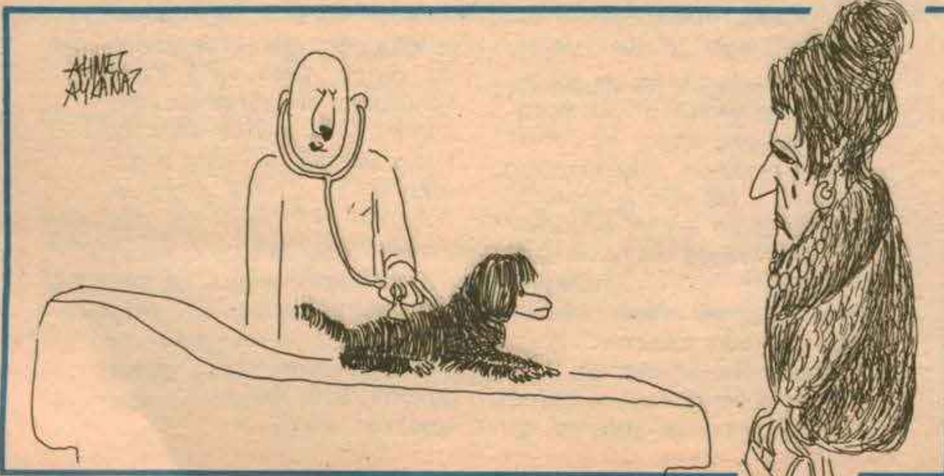
— Bizim he mi?»

Sürdürüyoruz sohbetimizi.

«— Tekrar doktora gittik. «Hastaneye götürün, almaya mecburlar» dedi. «Almazlarsa imza isteyin» dedi. Bizi gece 11'den sabahın sekizine kadar sürüttüler oradan oraya. Sonunda aldılar yavrumu, ama çok geç.»

Nevruz, Hasköy'den bir ana... Bütün geri bırakılmış ülke çocukları gibi, Türkiye'nin hemen her yerinde olduğu gibi, yeterli beslenememekten çocukları ölen analardan biri... Nevruz'un öfkesi kendiliğinden henüz.

Görev, Nevruz'lara çocuklarının ölümlerinin gerçek nedenlerini anlatmak, o en haklı, o en yalın öfkelerini «onlar bizim çiçeklerimiz, ciğerimiz» dedikleri yavruları için en güzel dünyayı kurmaya yöneltmek.

ÇİN YÖNETİCİLERİ NÖTRON BOMBASINI ALKIŞLIYOR

Nötron Bombası eşyaları ve binaları yakıp yıkmadan sadece canlıları öldüren bir silah. İnsan hakları ve özgürlüklerini hiç dilinden düşürmeyen ABD'nin bu en son korkunç kitle kırım silahına Çin Yönetimi ve onların yandaşları olan tüm dünyadaki Maocuların alkış tutmaları yapımını desteklemeleri onların işçi sınıfı ve halk düşmanı yüzlerini bir kez daha açığa çıkardı. Nötron Bombasına övgüler düzerek gerici, faşist, emperyalist güçlerle birlikte, bu korkunç silahın yapımının durdurulması ve yok edilmesi için dünya çapında açılan kampanyalara karşı çıktılar.

Oysa tüm ülkelerde politik görüşleri farklı da olsa işçiler, köylüler, memurlar, aydınlar, bilim ve din adamları ve tüm barışsever güçler bu insanlık dışı silaha karşı çıkıyorlar. Gösteri, imzâ kampanyaları ve çeşitli eylemler sonucu her gün daha çok barıştan yana kişi ve örgüt bu savaşıma katılıyor. İşte bunlara birkaç örnek:

- Tüm dünya sosyalist sistemi,
- ABD'de halkın çoğu, 200 Demokrat Partili ve 22 Senato üyesi,
- Danimarka, Hollanda, Norveç, İzlanda, Japonya ve Kanada parlamentoları ve halkları Nötron Bombasına karşı çıkıyor,
- Avusturya'nın başkenti Viyana'da silahsızlanma konusunda yapılan uluslararası bir kadın konferansında Nötron Bombası protesto ediliyor.

İşte milyonlarca insanın barış istemini dile getiren böylesi bir gelişim doğal olarak kapitalist emperyalist ülkelerdeki gerici güçleri tedirgin ediyor.

Ama bu gelişim aynı zamanda Çin yöneticilerini ve onların her zaman ateşli savunuculuğunu yapan ülkemizdeki ve tüm dünyadaki Maocuları da rahatsız ediyor.

Onlar Şili'de Allende'yi ve Halk Hükümetini deviren, binlerce yurtseveri katleden faşist Pinoşe cuntasını ilk destekleyenlerdir. Angola'da emperyalizme karşı büyük bir utku kazanan halkın örgütü MPLA'ya karşı emperyalizm yanlısı güçlerin safında yer alanlardır. 1 Mayıs 1977'de halkımıza kurşun sıkan, 36 yurtseveri şehit düşürenlerdendir.. Kalıcı bir barışın sağlanması için silahsızlanma savaşımında başı çeken Sovyetler Birliği ve sosyalist sisteme saldıranlardır. Yumuşama sürecini reddeden, savaş kışkırtıcılığı yaparak, silahlanmayı körükleyenlerdir.

Bütün bu örnekler, Maoculuğa karşı savaşımın, emperyalizmin silahlanma ve halk düşmanı politikasına karşı verilen savaşımdan ayrılamayacağını somut olarak kanıtlamaktadır. Tüm ilerici kadınlarımıza düşen görev de, bu savaşıma daha yığınsal olarak katılmak, emperyalizme ve özellikle onun insanlık dışı silahı Nötron Bombasına karşı verilen savaşımda da Maoculuğun ikiyüzlü ihanet politikasını açığa çıkarmaktır.

● ● ● ● ●

• İran'da gerici Şah Yönetiminin emekçi halka dayattığı baskı ve teröre karşı 25 yıldan bu yana ilk kez açık ve geniş çapta muhalefet ve protesto hareketleri yükselmeye başlamıştır. Özgürlüklerin ve insan haklarının korunması için bir komite oluşturulmuş ve B.M. Genel Sekreterine ülkedeki baskı ve terörü açıklayan bir mektup gönderilmiştir. Bunun yanı sıra İranlı öğrenci ve tutuklular açlık grevine başlamışlardır.

• Federal Almanya'da halk düşmanı Nazilerin faaliyetlerini yoğunlaştırmaları halkın geniş ölçüde tepkisine yol açmıştır.

Birçok kentte faşist yuvaların dağıtılması ve yasalarda nazilere çalışma kolaylığı gösteren hükümlerin değiştirilmesi için çeşitli eylemler düzenlenmiş, aynı amaçla yapılan büyük protesto yürüyüşüne 22 ülkeden 84 örgüt katılmıştır.

Politika

SATIN ALMAK HER İLERİCİNİN GÖREVİDİR

DOSTLARDAN MEKTUP

ADINIZ «EYLEM YAPICI» İSE

İçinde bulunduğumuz, yaşadığımız bu zor koşullar altında çocuk bakımı ve onun eğitiminin ne denli güç olduğunu benim gibi bütün çalışan anneler biliyorlar.

Evde bakacak bir yakınım olmadığından, özel kreş ya da yuvalara verecek maddi gücümüzün de yetersizliğinden çocuklarımı sürekli öğretmenlik yaptığım okula götürüyorum. Yine böyle bir günün ders saatinin bitimine yakın bir zamanda küçük oğlum (Eylem 3 yaşında) sınıfın penceresinden yere düştü, yüksekliği 4 metreye yakın, üstelik yer de betondu. Çocuğu aldığım gibi doğru baygın halde Guraba Hastanesinin Acil servisine koştum. Sürekli ağzından ve burnundan kan geliyordu. İlk iş olarak çocuğun kanlarını sildiler ve film çektiler. Filmlere bakan doktor bir şey olmadığını, yalnız biraz yatıp beklememiz gerektiğini söyledi. Kayıtlara geçerken adını sordular ve **Eylem Yapıcı** diye yazdırdım, bir ara doktor geldi «Bu düzende böyle ad konulur mu? Çok tehlikeli, zaten hep olanlar eylemcilerden çıkıyor» dedi. Biraz sonra yine aynı doktor geldi (adını bilmiyorum 30-33 yaşlarında uzun boylu birisi idi) «Demek ki adı Eylem soyadı Yapıcı, ne güzel uymuş, anlaşılan siz hızlı solcusunuz.» dedi ve gitti. O anda çocuğumun hayatı söz konusu olduğundan hiç bir şey söyleyemedim, yalnız Eylem'in bir iş, oluş, hareket bildiren bir sözcük olduğunu ve her yerde kullanılabileceğini yanıtladım.

Bir ara dışarıda benim bulunduğum bölümün önünde bir arkadaşı ile konuşuyorlardı. Salonu perdelerle bölüp oda şeklini vermişler, konuşmaları rahatlıkla duyabiliyordum. Acaba çocuk hakkında gizli bir şeyler mi konuşuyorlar, durumu kötü de benden mi saklıyorlar diye konuşulanlara kulak kabarttım. Çocuğuma bakan doktor arkadaşına şöyle diyordu, «Dün bir yaralı genç geldi, çocuk ilericiymiş nerde yaralandınsa orada tedavi ol dedim, bakmadım.»

Arkadaşı ise, «Aslında yapmamalıyız ama yine de yapıyoruz. Nasıl olsa çok aile bunlardan nasibini aldı» diyordu.

Gerisini dinlemek istemedim dışarı çıkıp doktora çocuğun kanamasının durmadığını, düştüğü tarafın ise sürekli şiştiğini, yapılması gereken bir şey olup olmadığını sordum. «Kulak Burun Boğaz'a götürelim mi?» dedim Buna yanıt olarak «Kardeşim biz ger zekâlı değiliz, yapılması gerekeni yapıyoruz, biraz sonra bir arkadaş gelip bakacak» dedi. Çocuk kendine gelmeye konuşmaya başladı, sonra bir doktor geldi, «Korkacak bir şey yok, Kulak-Burun Boğaz'a götürün» dedi. Gereken tedaviyi orada yaptırdım. Tekrar döndüm, bir gece hastanede yatmasını istedim, «Yatağımız yok eve götür, gece ateşlenir, kusar ya da sürekli uykuya dalarsa getir» dediler ki bu sayılanlar koma belirtileri oluyor. G. O. Paşa'dan hastaneye gelene dek komaya girecek komada olan bir hastaya ne yapılır, önemli olan orada tedavi altında kalması idi. Nerde kaldı doktor olurken içtikleri yeminler?

ŞERİBAN YAPICI

Not:

Gerekirse adı geçen doktorların adı ilgililere verilebilir.

1 Haziran Dünya Çocuk Günü dür

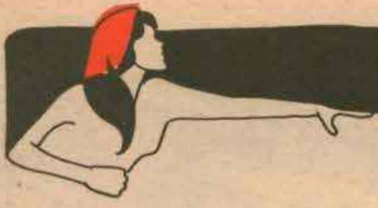
1 Haziran Dünya Çocuk Günü ile ilgili olarak konuştuğumuz Ayten Ekinci 9 yaşındaydı. Babası gecebekçisi. Gece eve gelmeyince üzülüyormuş. Babasının bir devlet memuru olmasını çok istiyor.

— 1 Haziran Dünya Çocuklar Günü, sen o gün neler istersin?

— **1 Haziranı bilmem ama 6 Mayıs Hıdırellez diye duydum. Ne dilersen o gün bir gülün dibine istediğinin şeklini çizip dua edeceksin. O yıl mutlaka dileğin olur diye söylediler. Ben de şunları çizdim, istedim ve dua ettim: Bahçe içinde ufak bir ev, babama araba, bana bisiklet ve yanıma da bir arkadaş resmi çizdim. Sonra oturup dua ettim. Babam memur olsun, benim ve abimin, ablamın ve iki kardeşimin, hepimizin güzel giysileri olsun, lunaparka gidecek kadar paramız olsun ve okulda arkadaşlarım benimle fakir diye alay etmesinler, benimle arkadaş olsunlar, ben de üzüntüden sınıfta kalmayayım diye dua ettim. İşte ben bunları istiyorum.**

Beni dinlediğin için çok teşekkür ederim, bana gülmedin. İstediklerim olmasa da söyleyecek bir abla buldum ya... Beni dinleyen ve seven yok çünkü.

Hayır küçük Ayten biz seni çok seviyoruz. Seni ve senin gibi tüm çocukları çok seviyoruz. Ve sizin mutluluğunuz, şeker de yiyebileceğiniz, lunaparka gidebileceğiniz, doyasıya gülüp, öğrenip, yiyip, gezeceğiniz güzelim günleri kurmak için çalışıyoruz.

ilerici kadınlar derneğinden haberler

İST. FATİH ŞUBESİ

• Mersin Şubesi Genel Kurulu

• İzmir Şubesi 2. Genel Kurulu

Fatih Şubesi Öğrenci Komisyonu çok sayıda anneye çağrı yaparak şube lokalinde anneler gününü kutlamıştır.

«Bize en güzel hediye, çocuklarımızın öldürülmemesi rahat bir öğrenim görmeleridir» diyen analar, Öğrenci Komisyonunun bu çalışmalarından mutluluk duyduklarını belirtmişlerdir.

İKD ŞUBE KONGRELERİ TAMAMLANDI

9 Nisanda Edirne, 8 Martta İzmir, 22 Nisanda İskenderun, 8 Nisanda Adana, 15 Nisanda Mersin, 29 Nisanda Bursa, Antakya, Uzunköprü ve Eskişehir İKD şubelerinin kongreleri yapılmıştır.

Böylece daha önce biten kongrelerle birlikte tüm şubelerin kongreleri yapılarak, İKD'nin 28 - 29 Mayıs 1978 tarihlerinde İstanbul'da toplanacak Genel Kurulu için gerekli hazırlıklar tamamlanmıştır.

İKD FATİH ŞUBESİ 23 NİSAN ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMINI İKİ AYRI YERDE KUTLADI.

Bakırköy Halkevi'ndeki programa 90 çocuk, 20'ye yakın kadın, Fatih Vasıf Çınar İlkokulu'ndaki programa da 350 çocuk, 50 kadar öğrenci velisi ve öğretmen katılmıştır. Bu programlarda açık oturum, şiir, koro, folklor, çocuk kukla gösterisi, film gösterisi yapılmış, çocuklara İKD tarafından kitaplar armağan edilmiştir.

Her iki gösteride de, ulusal egemenlik kavramı, çocuk hakları, 1979 Uluslararası Çocuk Yılı, Nötron Bombası konuları izleyicilere anlatılmıştır.

ZONGULDAK'TA SESSİZ YÜRÜYÜŞ DÜZENLENDİ

10 Mayıs 1978 günü Çelik Özel İlkokulu öğretmeni, TÖB-DER üyesi Serap Nazman doğum yaptıktan 2 saat sonra kanamasının kesilmemesi ve doktorların ilgisizliği yüzünden ölmüştür.

14 Mayıs günü ilgilileri protesto amacıyla TÖB-DER Zonguldak Şubesi öncülüğünde, İKD'nin ve birçok demokratik kuruluşun katıldığı bir sessiz yürüyüş düzenlenmiştir. Mitingde TÖB-DER adına bir konuşma yapan ve aynı zamanda İKD üyesi olan Hadiye Zor hastanelerde ilgisizlik yüzünden ölümlerin insanlığın kaderi değil, her şeyin paraya ve kâra dayalı olduğu toplum düzeninin çarpık sağlık politikasının sonucu olduğunu belirtmiş; Devlet bütçesinin % 40'ının silahlanmaya ayrılmasına karşın, sağlık hizmetlerine sadece % 3'ünün ayrıldığını da söylemiştir. Yürüyüş sonucu Ankara'dan gelen bakanlık müfettişi tarafından olayda ihmali görülen doktora işten elçektirilmiştir.

ŞİŞLİ ŞUBESİ

Maden-İş Sendikasına bağlı Bebimot Fabrikası işçileri İKD Şişli Şubesine 8 aylık şanlı grevlerinden sonraki ilk aylıklarından 2500 TL.'lık bir bağışta bulunarak grev sırasında İKD'li kadınların tam bir dayanışma örneği verdiklerini övgüyle anlattılar. İKD'li kadınların yılmadan, her gün Bebimotta yemek pişirdiklerini söyleyen işçiler «eşimizden ve bacımızdan da ancak böylesine bir yardım görebilirdik, teşekkür ederiz.» dediler.

İZMİR ŞUBESİ

İzmir'in Altındağ semtinde açılan okuma-yazma kursuna 26 kadın katılıyor.

EDİRNE ŞUBESİ

İKD EDİRNE ŞUBESİNİN SÜRDÜRDÜĞÜ KREŞ İÇİN İMZA KAMPANYASI SONUÇLANDI.

İmza kampanyası sonunda toplanan 2000 imza, 20 kadının katılımıyla Edirne Belediye Başkanı Güngör Mazlum'a verilmiştir. Belediye Başkanı, 1979 yılında Edirneli kadınların bu istemine cevap vereceğini, bir kreş ve çocuk yuvası açtıracağını söylemiştir.

• Edirne Şubesinin başlattığı okuma yazma kursları 11 kadının katılımıyla sürüyor. Bu güne kadar 5 kadın okuma yazma öğrendi.

DAYANIŞMA

KAYSERİ'DE AR LASTİK GREVCİLERİYLE İLERİCİ KADINLARIN DAYANIŞMASI

Kayseri'de Lastik-İş'e bağlı AR-LASTİK işyerinde 24 Şubat 1978'den beri başarıyla sürdürülen grevi Kayserili ilerici kadınlar ziyaret ederek dayanışmalarını göstermişlerdir. Ayrıca işçilerin eşlerini de ziyaret eden ilerici kadınlar, onların sorunlarıyla ilgilenmiş ve sonuna kadar yanlarında olacaklarını belirtmişlerdir.

Kayseri Ar-Lastık grevcilerinin eşleri kocalarıyla kardeşleriyle omuz omuza parababalarının amansız sömürüsüne karşı savaşım veriyorlar.

Resimde grevi ziyaret eden ilerici kadınlarla işçiler birlikte görülüyor.

SAHİBİ: BERİA ONGER, SORUMLU YAZI İŞLERİ MD: BERRIN UYAR. ADRES: BABIÂLİ CAD. TASVİRE HAN KAT 2 NO: 26 CAĞALOĞLU - İSTANBUL. FİYATI: 300 KURUŞ. ABONE FİYATI: 1 YILLIK: 36 TL. 6 AYLIK: 18 TL. YURTDIŞI 75 TL. DİZGİ: MET/ER MATBAASI, FİLM: TAB GRAFİK, BASKI: NURER OFSET, TÜRKİYE DAĞITIMI: TEMEL DAĞITIM. SON BASKI TARİHİ: 29. MAYIS.1978

Bu sayı 25 bin basıldı.

YAZIŞMA ADRESİMİZ KADINLARIN SESİ GAZETESİ BABIALİ CAD. TASVİRE HAN KAT :2 NO :26 CAĞALOĞLU - İSTANBUL